

Постмодернизм

Дәуірінің мәдениеті

Негізгі мазмұны

Постмодернизм — әуелде сәулет өнері саласында қолданылған. Хатжүзінде тіке мағынасы — "модерннен кейінгі", яғни "осы заманнан кейінгі", "соңғы", "жаңа заман" дегенді білдіреді. Бұл сөздің қазақша баламасы тұрақтанбаған, кейбіреулер оны "соңғы осы заманшылдық" деп те атап жүр.

Постмодернизм ықпалында салынған Атайберг мұражайы, Алмания

Постмодернизм ағымына бірлікке келген біртұтас анықтама беру қиын. Тек бұл ағымнан кез келген қалыптасып қатып қалған түрлі өмір пішіндеріне қарсы тұрудай ортақ ерекшелік байқалады. Бұл ағымның жалғасу уақыты жөнінде де біркелкі пікір жоқ. Негізінен, 1970-1990 жылдар аралығы олардың дәуірленген мезгілі есептеледі. Кезекте, архитектура, әдебиет, сын, психоанализ, заңгерлік, әлеуметтану, антропология, саясаттану қатарлы салалар өздерінің постмодернизмдік күйі туралы біршама жүйелі тұжырымдар жасады. Безендіру мен құрылымға қарата сыни көзқараспен қарау және қатып-сенушілік пен табынушылыққа мазақтау мәмілесін ұстанатын олар арнаулы әдіспен белгілі бір идея мен жүйеге тастай бекінуге түбегейлі қарсылық көрсетеді. Бұл мағынада оны "Измсіздік" деп те атауға болады.

Постмодерн архитектурасы

Шпенглер Освальд

Шпенглер Освальд - неміс философы, тарих философиясы мен мәдениет философиясының негізін қалаушылардың бірі.

Шпенглердің циклдік тұжырымдамасы "Еуропаның іңірі" атты кітабында тұжырымдалды. Циклдік тұжырымға: тарихтың үздіксіздігі ретінде қоғамдық прогресті жоққа шығару; мәдениет пен өркениеттің қарсы тұруы; өркениеттік прогресті қалыпқа сай түсінуден бас тарту және Батыстың кері кетіп, азғындағанын мойындау. Шпенглер бойынша, мәдениет деп ағзаға ұқсас. Мәдениеттердің әрқайсысының әр нәрседен - тілден, өнерден, мемлекеттен, ғылымнан және т.б. көрініс табатын өз жаны болады. Шпенглер 8 дамыған, гүлденудің шегіне жеткен мәдениетті анықтады: антикалық арабтық, египеттік, вавилондық, үнді, қытай, мексикалық және еуропалық. Мәдениеттен өркениетке өту ежелгі дәуірде б.д.д. IV ғ. болды, ал оның құлдырап, жойылуы Рим дәуіріне сәйкес келеді.

Сұрақтар

1. Постмодернизм сөзінің ағылшын тіліндегі мағынасы?

Жаңа заман

2. Қай жылдар аралығы постмодернизм дәуірі деп есептелінеді?

1970-1990

3. Шпенглердің циклдік тұжырымдамасы қандай кітабында тұжырымдалды?

«Еуропаның іңірі»

4. Атайберг мұражайы қай елде орналасқан?

Алмания

**Назарларыңызға
рахмет!**